

ΑΕΙΦΟΡΟΣ

Α Ν Α Π Τ Υ Ξ Η

ΤΕΥΧΟΣ Νο 55

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2013

Αριθμός Άδειας 01-5620	ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ	Τοχ. Γρασελιά Λογ. 14	Αριθμός Αδειας 261
---------------------------	---------------------	--------------------------	-----------------------

Νερό: Από δικαίωμα γίνεται εμπόρευμα

Περιεχόμενα

2

Η λιτότητα αυξάνει
το δημόσιο χρέος
[Σελ. 3](#)

Φθινόπωρο της οργής
για την οικονομία
[Σελ. 5](#)

Ρωσία: Ρεκόρ 25ετίας
στην παραγωγή πετρελαίου
[Σελ. 6](#)

Σε ιδιώτες φράγματα /
λίμνες και υδροηλεκτρικά
[Σελ. 8](#)

Η σωστή κίνηση
για το περιβάλλον και την οικονομία
[Σελ. 10](#)

Κόβουν τη ΔΕΗ
σε τρία κομμάτια
[Σελ. 12](#)

Κοινωνία της ανακύκλωσης
με δημόσια διαβούλευση
[Σελ. 13](#)

«Εκρηξη» ισχύος
και επενδύσεων
[Σελ. 14](#)

Τα βαθύτερα αίτια της
κρίσης κρύβονται πίσω
από τους όρους διεξαγωγής
του παιχνιδιού της οικονομίας
της αγοράς. Και επειδή η
λιτότητα αυξάνει το δημόσιο
χρέος η καθιέρωση του νερού

από τον ΟΗΕ ως ανθρωπινό δικαίωμα επιχειρείται να φανεί ότι δεν συγκρούεται με την λογική της εμπορευματοποίησης του νερού. Και εφ' όσον κερδιστός...

editorial

ΑΕΙΦΩΡΟΣ
Α Ν Α Π Τ Υ Ξ Η

Τριμηνιαίο περιοδικό - Τεύχος 55
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2013
Τιμή τεύχους 0,01

Εκδοση:

Επιστημονική Εταιρία Ανάπτυξης
της Περιφέρειας

Λ. Αλεξάνδρας 62 - 11473 Αθήνα

Τηλ: 210 8254308, Fax: 210 8250391

E-mail: epistyp@otenet.gr

www.aeiforos-anartyxi.gr

www.aeiforos-anartyxi.com.cy

Εκδότης - Διευθυντής:

Γ.Π. Νέζης

Σύμβουλος Σύνταξης:

Μ. Κουρμπέλα

Νομικός Σύμβουλος:

Αντιγόνη Κίτσια

antikis@otenet.gr

Συνεργασίες:

Α. Χαραλάμπους, Δημ. Κλής

ΕΥΡΩΖΩΝΗ

Η λιτότητα αυξάνει το δημόσιο χρέος

**Συστημική
χαρακτηρίζει την
«ευρωκρίση»
ο αυστριακός
οικονομολόγος
Στέφαν
Σουλμιάστερ,
εκτιμώντας πως οι
ευρωπαίοι ηγέτες
αδυνατούν να τη
δαμάσουν, επειδή
επιδίδονται στη
θεραπεία των
συμπτωμάτων και
όχι των αιτίων.**

Βερολίνο και Βρυξέλλες διαπιστώνουν «πρόοδο» και «ελληνικές επιτυχίες» στο πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης και μεταρρυθμίσεων. Η καγκελάριος Μέρκελ και ο επί των Οικονομικών υπουργός της Βόλφγκανγκ Σόιμπλε διαφεύδουν μάλιστα επικείμενο «κούρεμα» του ελληνικού χρέους μετά τις γερμανικές εκλογές, σε πείσμα των οικονομο-

λόγων που το θεωρούν απαραίτητο καθώς δεν είναι βιώσιμο. Ο Στέφαν Σουλμιάστερ, μέχρι πρότινος επιστημονικός συνεργάτης του αυστριακού Ινστιτούτου Οικονομικών Ερευνών (Wifo), δεν διακρίνει καμία επιτυχία στην εξέλιξη της ελληνικής κρίσης: «Πρόκειται για μια καταστροφική αποτυχία, καθώς ισχύει η εξής διαπίστωση: όσο πιο πολλές περικοπές κάνουν οι χώρες τόσο μεγαλύτερο γίνεται το δημόσιο χρέος τους. Εάν εξετάσουμε λοιπόν σε ποιες χώρες ελήφθησαν τα πιο ακραία μέτρα λιτότητας, βλέπουμε ότι προηγείται η Ελλάδα, ακολουθούν Ισπανία και Πορτογαλία και Βρετανία. Και

ακριβώς στις χώρες αυτές αυξήθηκε το δημόσιο χρέος».

Η λιτότητα αυξάνει το δημόσιο χρέος

"Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε δεν είναι προβλήματα της Ελλάδας, της Ισπανίας και της Πορτογαλίας".

Αυτό είναι απολύτως ερμηνεύσιμο,

Το θέμα

εκπιά ο αυστριακός οικονομολόγος επικαλούμενος το λόγο του δημοσίου χρέους προς το ΑΕΠ μιας χώρας. Ως γνωστόν, στις χώρες της λιτότητας μειώνεται διαρκώς το ΑΕΠ. Άρα αυξάνεται το ποσοστό του χρέους. Πρόκειται για το λεγόμενο «παράδοξο των περικοπών», όπως επισμαίνει ο **Στέφαν Σουλμιάστερ**, παραπέμποντας στα συγγράμματα πολιτικής οικονομίας. «Όταν λοιπόν ένα κράτος επιβάλλει λιτότητα, πετυχαίνει ακριβώς το αντίθετο από αυτό που θέλει», τονίζει ο οικονομολόγος. «Το ζήτημα είναι να εγκαταλείψουμε την προσέγγιση της διάγνωσης των συμπτωμάτων. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε δεν είναι προβλήματα της Ελλάδας, της Ισπανίας και της Πορτογαλίας. Πρόκειται για μια συστημική κρίση. Αυτό σημαίνει ότι τα βαθύτερα αίτια της κρίσης οφείλονται στους όρους διεξαγωγής του παιχνιδιού της οικονομίας της αγοράς που άλλαξαν εκ βάθρων τα τελευταία 30-40 χρόνια», επισμαίνει σε συνέντευξή του προς την

Deutsche Welle ο **Στέφαν Σουλμιάστερ**.

Ο οικονομολόγος υπενθυμίζει ότι στις δεκαετίες του '50 και του '60 η επιδίωξη κέρδους του επιχειρηματικού κόσμου μπορούσε να πραγματοποιηθεί μόνο στο πλαίσιο της πραγματικής οικονομίας, με πραγματικές επενδύσεις.

«Επί 20 χρόνια δεν είχαμε ύφεση και χρηματοπιστωτικές κρίσεις ούτε αύξηση του δημοσίου χρέους στην Ευρώπη. Όλα αυτά σε μια εποχή ανάπτυξης και του κοινωνικού κράτους», λέει ο **Στέφαν Σουλμιάστερ**, προσθέτοντας ότι τότε κυριαρχούσε η ρύθμιση των χρηματοοικονομικών αγορών με σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες και ελεγχόμενα επιτόκια.

Η θεραπεία θα πρέπει να επικεντρωθεί στα αίτια

Μετά την επικράτηση των νεοφιλελευθέρων

The Austrian Economist Stefan Shulmeister defines what is called “eurocrisis” as a systemic one expressing the opinion that the European leaders are unable to tame it since they try to cure the symptoms rather than tackling its causes.

“If therefore we see in which countries the most extreme austerity measures were implemented we can see that Greece is on top followed by Spain, Portugal and the UK, and it is in these countries that the public debt increased”.

“The various elites are not able to realise that the navigation map they have decided to use is the wrong one. In which case they will have to admit that they are the main cause for the crisis” he claims, and he adds “Is there any politician that would admit that the recipes used to tackle the crisis are the wrong ones?”

αντίληψων της **Σχολής του Σικάγο** επικράτησε στην οικονομία η «απορρύθμιση» των αγορών με τις γνωστές διακυμάνσεις στις τιμές της ενέργειας και των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

«Αυτές οι εξελίξεις είχαν ως συνέπεια να μειώσουν οι επιχειρήσεις στις βιομηχανικές χώρες τις πραγματικές επενδύσεις τους. Έτσι επιδόθηκαν σε επενδυτικές αλχημείες δηλαδή σε χρηματοοικονομική σπέκουλα προκειμένου να αντλήσουν κέρδη. Ένα τέτοιο σύστημα είναι καταδικασμένο να αυτοκαταστραφεί. Η ευρωκρίση λοιπόν είναι ένα μέρος μιας μεγαλύτερης διαδικασίας κρίσεων, που έπληξαν και τις ΗΠΑ πριν από πέντε χρόνια. Είναι μια διαδικασία στην οποία ο «χρηματοπιστωτικός καπιταλισμός» –σε αντιδιαστολή με τον πραγματικό καπιταλισμό- αυτοκαταστρέφεται. Αυτό σημαίνει ότι απαιτείται μια συστημική θεραπεία», αποφαίνεται ο οικονομολόγος.

Με λίγα λόγια, υποστηρίζει ο κ. **Σουλμιάστερ**, «η θεραπεία δεν θα επικεντρωθεί εκεί όπου εμφανίζονται τα συμπτώματα, όπως υποστηρίζει η γερμανίδα καγκελάριας **Μέρκελ**, ισχυριζόμενη ότι φταίει ο οφειλέτης». Σύμφωνα με τον αυστριακό οικονομολόγο, η εν λόγω αντίληψη της **Άγκελα Μέρκελ** συνιστά μια νοσηρή υποτροπή στη δεκαετία του '20. «Οι ελίτ δεν είναι σε θέση να αντιληφθούν ότι είναι εσφαλμένος ο χάρτης πλοήγησης που έχουν υιοθετήσει. Σε αυτή την περίπτωση θα έπρεπε να παραδεχθούν ότι εκείνες είναι οι κύριες υπαίτιες για την κρίση», λέει χαρακτηριστικά, προσθέτοντας: «Ποιος πολιτικός θα παραδεχόταν ότι είναι εσφαλμένες οι συνταγές που χρησιμοποίησε για την αντιμετώπιση της κρίσης?».

Η κρίση θα επεκταθεί και σε άλλες χώρες

Με αυτά τα δεδομένα, ούτε το «κούρεμα» του ελληνικού χρέους θα μπορούσε να είναι η λύση του προβλήματος, καθώς «πρόκειται για μια θεραπεία συμπτωμάτων, αλλά όχι των αιτίων της κρίσης. Δεν δίνεται απάντηση στο ερώτημα γιατί αυξάνεται το δημόσιο χρέος σε όλες τις χώρες εδώ και 30 χρόνια. Τα αίτια είναι συστημικά και θα πρέπει εκεί να λυθεί το πρόβλημα», τονίζει ο οικονομολόγος.

Ο **Στέφαν Σουλμιάστερ** είναι πεπεισμένος ότι η κρίση θα επεκταθεί και σε άλλες χώρες της ευρωζώνης, ακόμη και στη Γερμανία, όπου ήδη παρατηρείται μείωση της ανάπτυξης. «Οι οικονομολόγοι εκτιμούν ότι πρόκειται για μια προσωρινή επιβράδυνση, κάτι που εγώ δεν πιστεύω», λέει χαρακτηριστικά, διευκρινίζοντας ότι η επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης στη Γερμανία «θα επέλθει με πολύ βραδείς ρυθμούς, επειδή η χώρα αυτή εξακολουθεί να αντλεί οφέλη από το γεγονός ότι σε άλλες χώρες του κόσμου, κυρίως στις γοργά αναπτυσσόμενες χώρες, η οικονομία αναπτύσσεται με τον τρόπο που αναπτύχθηκε η ευρωπαϊκή οικονομία στις δεκαετίες του '50 και του '60. Σε αυτές τις χώρες εξάγει παραγωγικά προϊόντα η Γερμανία».

(www.styx.gr)

ΣΕΒ

Φθινόπωρο της οργής για την οικονομία

**«Τα οικονομικά
προβλήματα θα
πυροδοτήσουν
πολιτικές εντάσεις
και κοινωνικές
δυσαρέσκεις»,
δήλωσε ο πρόεδρος
του ΣΕΒ.**

«Ελπίζουμε να μην επιβεβαιωθεί η άποψη των πιο απαισιόδοξων ότι έχουμε εισέλθει σε περίοδο παρατεταμένης πολιτικής αστάθειας, γιατί τότε η χώρα κινδυνεύει να βρεθεί στη δίνη απόβλεπων καταστάσεων», τονίζει ο πρόεδρος του ΣΕΒ, Δ. Δασκαλόπουλος, σε μήνυμά του προς τα μέλη του Συνδέσμου με το οποίο «αποκηρύσσει» παράλληλα το «δόγμα Μποδοσάκη» σύμφωνα με το οποίο οι βιομήχανοι «είναι με το γκουβέρνο».

Ο κ. Δασκαλόπουλος σημειώνει ότι έχουμε ένα δύσκολο φθινόπωρο μπροστά μας και ότι τα οικονομικά

προβλήματα θα πυροδοτήσουν πολιτικές εντάσεις και κοινωνικές δυσαρέσκεις και εύχεται για το λόγο αυτό η νέα

κυβέρνηση να επιτύχει στο έργο της. Επαναλαμβάνει ωστόσο ότι δηλώνει συγκρατημένα απαισιόδοξος και τονίζει πως «η σημερινή, δικομματική πλέον κυβέρνηση Σαμαρά-Βενιζέλου, καλείται να επιταχύνει τον ρυθμό υλοποίησης των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων, με σεβασμό στους δημοκρατικούς κανόνες, και να παγιώσει κλίμα πολιτικής σταθερότητας ενισχύοντας την κοινωνική συνοχή».

Ο πρόεδρος του ΣΕΒ ασκεί κριτική στις εξελίξεις αναφορικά με το θέμα της ΕΡΤ κάνοντας λόγο για ολισθηρούς χειρισμούς που απειλήσαν την πολιτική σταθερότητα και τη βελτίωση του οικονομικού κλίματος, προκάλεσαν εκ του μη όντος πολιτική πόλωση και κοινωνική αναταραχή.

Και για το ρόλο του Συνδέσμου τονίζει ότι «δεν είμαστε

προσδεδεμένοι στο άρμα καμίας παράταξης, ο ΣΕΒ δεν κάνει πολιτική αλλά, οι παρεμβάσεις του δεν μπορεί να μην έχουν και πολιτική διάσταση».

Υπογραμμίζει τέλος την ανάγκη «να πάψει οριστικά πλέον ο ΣΕΒ να δίνει την αποθνηκτική εντύπωση μιας παρέας ιδιοτελών αφεντικών ή μιας συντεχνίας στεγανών συμφερόντων και στενών επιδιώξεων. Πρέπει, αντίθετα, να είναι και να παραμείνει ένας δυναμικός παράγοντας ανοικτός στην κοινωνία, με διακριτό ρόλο και αποφασιστική παρέμβαση».

(Πηγή: ΑΜΠΕ)

“The economic problems are going to trigger political tensions and social disappointment” stated the President of the Confederation of Greek Industries. “We hope that what the most pessimistic claim according to which we have already entered a period of prolonged political instability will be proven wrong, because then the country is at the risk of finding itself in the turmoil of unforeseeable situations”, stated the President of the CGI Mr. D. Daskalopoulos, in his message to the members of the Confederation with which he also denounces the so called “Mpodosakis dogma” according to which the industrialists “actually govern”.

ΣΕΒ

ΚΑΥΣΙΜΑ

Ρωσία: Ρεκόρ 25ετίας στην παραγωγή πετρελαίου

Η Ρωσία “κτύπησε” ρεκόρ εικοσιπενταετίας στην παραγωγή πετρελαίου. Τον Ιούνιο, έφτασε τα 10,53 εκ. βαρέλια ημερησίως. Η τελευταία φορά που ήταν περισσότερα χρονολογείται στο μακρινό 1988. Οι πετρελαϊκές εταιρίες θέλουν να αυξήσουν την παραγωγή ακόμη περισσότερο.

Της Ιρίνα Κέζκ, Vedomosti

Ρεκόρ 25ετίας πέτυχε η Ρωσία, σύμφωνα με τα δεδομένα της Κεντρικής Διεύθυνσης Εποπτείας του Τομέα Καυσίμων και Ενέργειας. Βάσει των στοιχείων της BP, το 1988 η ημερήσια παραγωγή πετρελαίου στη Σοβιετική Ρωσία ήταν 11,070 βαρέλια ημερησίως. Μετά, άρχισε να μειώνεται και έφτασε στο ιστορικό ελάχιστο το 1996, με 6,06 εκατ. βαρέλια. Πέρυσι, ο συγκεκριμένος συντελεστής βρισκόταν στο επίπεδο των 10,37 εκατ. βαρελιών. Τώρα, έφτασε τα 10,53 εκ. βαρέλια ημερησίως.

Στην επίδοση αυτή συντέλεσαν δύο παράγοντες, αναφέρει ο αναλυτής σε θέματα πετρελαίου και φυσικού αερίου της JPMorgan, Αντρέι Γκρομάντιν

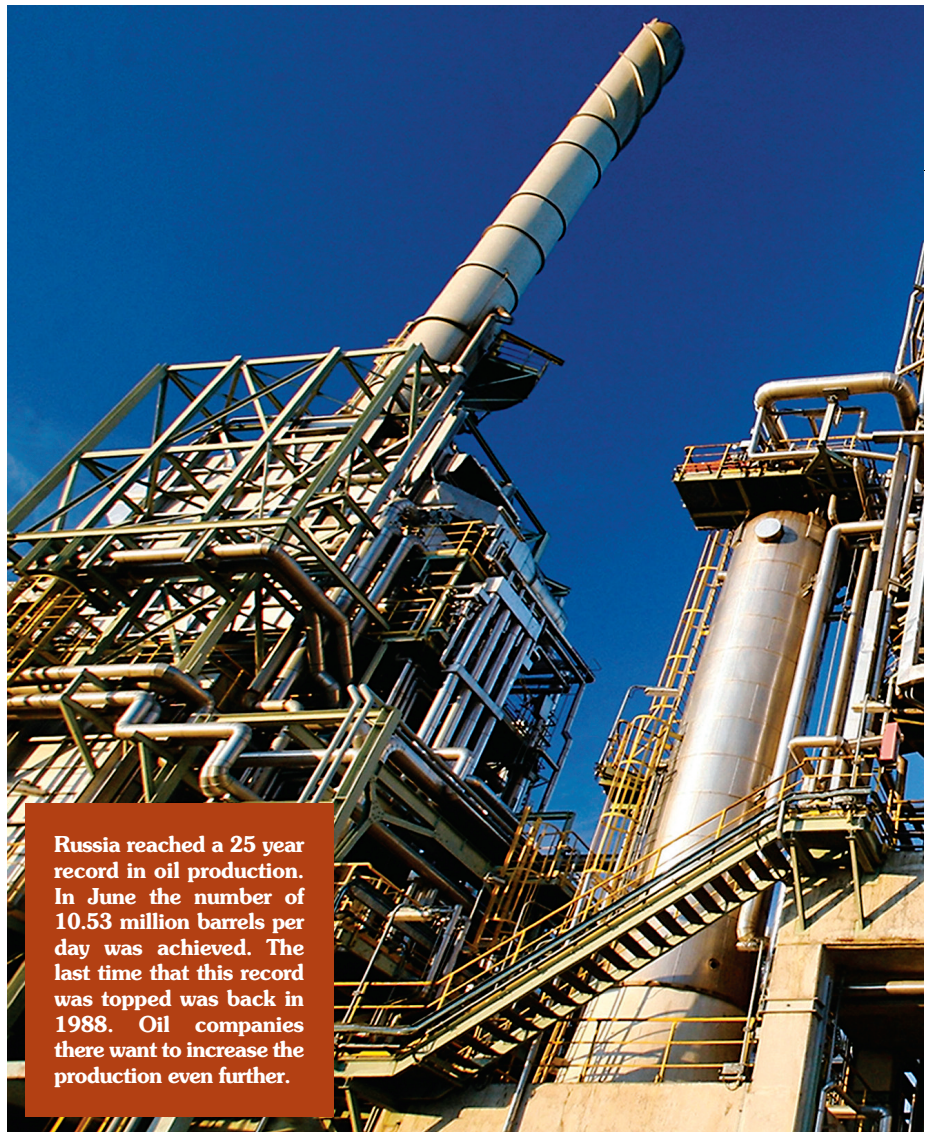
1. Η αύξηση της εξόρυξης στο κοίτασμα της Rosneft στη Βανκόρ του Κρασνογιάρσκ, το οποίο πέρυσι έδωσε 18,3 εκ. τόνους. Φέτος η Rosneft σχεδιάζει να φτάσει στη μέγιστη δυνατή ποσότητα παραγωγής, στους 25 εκ. τόνους. Όπως αναφέρει ο Γκρομάντιν, στην αρχή του έτους η διοίκηση της εταιρίας δήλωσε ότι η ημερήσια παραγωγή στη Βανκόρ

θα φτάσει τα 420 με 440 χιλιάδες βαρέλια. Σήμερα, είναι στα 430 χιλ. Προσθέτει πάντως, ότι περαιτέρω αύξηση της παραγωγής στη Βανκόρ δεν θα υπάρξει.

2. Η αύξηση της παραγωγής υγρών μιγμάτων φυσικού αερίου από τη Gazprom. Το 2010, η συγκεκριμένη παραγωγή έφτασε τα 270 χιλ. βαρέλια την ημέρα, και ένα χρόνο μετά, τα 300 χιλ. Σήμερα, βρίσκεται στα 350 χιλ. βαρέλια, προσθέτει ο Γκρομάντιν. Στην αύξηση της παραγωγής, συντέλεσαν οι υψηλές τιμές του πετρελαίου, οι οποίες το Φεβρουάριο άγγιξαν τη μέγιστη τιμή των 119 δολ. το βαρέλι, ενώ η μέση τιμή τους για το περα-

σμένο εξάμηνο ήταν τα 108 δολ., επισημαίνει ο αναλυτής της επενδυτικής-χρηματοπιστηριακής εταιρίας Solid, Αρτούρ Αχμέτοφ.

Ο Γκρομάντιν πάντως είναι βέβαιος πως το ρεκόρ του Ιουνίου αποτελεί το αποκορύφωμα, και ότι βραχυπρόθεσμα δεν υπάρχουν οι συνθήκες για περαιτέρω ανάπτυξη. Ο Αχμέτοφ πιστεύει ότι ως το τέλος του έτους η παραγωγή θα διατηρηθεί στα 10,5 εκατ. βαρέλια την ημέρα. Ενώ ο αναλυτής της Raiffeisenbank, Αντρέι Πολιτσούκ υπενθυμίζει ότι στο γενικό σχήμα ανάπτυξης του πετρελαϊκού κλάδου στη Ρωσία ως το 2020, η παραγωγή πρέπει να παραμείνει στο επίπεδο των 505

Russia reached a 25 year record in oil production. In June the number of 10.53 million barrels per day was achieved. The last time that this record was topped was back in 1988. Oil companies there want to increase the production even further.

εκ. τόνων ετησίως (το 2012 ήταν 518 εκ.). Επισημαίνει ότι το 80% των αποθεμάτων υπάρχει ήδη στα προς εκμετάλλευση κοιτάσματα. Ο Αχμέτοφ δεν αποκλείει ότι ως το 2020, χάρις στην εκμετάλλευση της υφαιλοκρηπίδας και την άντληση των αποθεμάτων πετρελαίου που βρίσκονται σε δύσκολα πεδία εξόρυξης, η παραγωγή μπορεί να αυξηθεί ως τα 10,8-11,0 εκ. βαρέλια ετησίως.

Ξεπέρασε τη Σαουδική Αραβία

Η Ρωσία έχει ξεπεράσει από καιρό τη Σαουδική Αραβία στην παραγωγή πετρελαίου. Στη χώρα αυτή, σύμφωνα με το πρακτορείο Bloomberg, τον Ιούνιο εξορύσσονταν 9,47 εκατ. βαρέλια ημερησίως. Ωστόσο, όπως λέγει ο Α. Πολιστσούκ, η Σ. Αραβία μπορεί πολύ εύκολα να αυξήσει την παραγωγή ως τα 12,5 εκατ. βαρέλια την ημέρα. Δεν το κάνει όμως, για να μην εκποχιάσει τις τιμές του πετρελαίου. Ο Πολιστσούκ δεν θεωρεί τυχαίο το γεγονός ότι η Rosneft αυξάνει την παραγωγή πετρελαίου. Κι' αυτό διότι η εταιρία σύναψε μερικά μακροπρόθεσμα συμβόλαια προμήθειάς του. Από τον Ιούλιο η Rosneft θα πρέπει να χορη-

γεί 8,6 εκ. τόνους ετησίως ως το 2016 στην πολωνική PKN Orlen, και στην κινεζική CNPC 365 εκ. τόνους από το 2014 και για διάστημα 25 ετών.

Σχέδια ανάπτυξης

Οι εκπρόσωποι των εταιριών πετρελαίου δεν σχολιάζουν τη δυναμική της παραγωγής πετρελαίου στη Ρωσία, και τις προοπτικές της. Μέλος μίας από αυτές, χαρακτηρίζει το συγκεκριμένο θέμα «πολύ ευαίσθητο». Υπενθυμίζει, ότι οι πετρελαιοπαραγωγοί έχουν δηλώσει επανειλημμένα ότι για την αποτελεσματική λειτουργία του κλάδου είναι αναγκαίο ένα σταθερό περιβάλλον που θα προσελκύει μακροπρόθεσμες επενδύσεις. Πάντως, καθεμιά από τις εταιρίες στοχεύει σε μια μεσοπρόθεσμη ανάπτυξη, έστω και μικρή. Ο πρόεδρος της Rosneft, Ίγκορ Σέτιν, μετά την αγορά της THK-BP έλεγε πως η παραγωγή της ενιαίας εταιρίας θα φτάσει φέτος τους 215 εκ. τόνους πετρελαίου.

Το 2012 οι εταιρίες παράγαν 205 εκ. τόνους. Η Rosneft σκοπεύει ως το 2017 να διπλασιάσει την παραγωγή στο Βερχνετσόν του Ιρκούτσκ και στα γειτονικά σε αυτό κοιτά-

σματα, φτάνοντας τους 15 εκ. τόνους ετησίως. Ο πρόεδρος της Lukoil, Βαγκίτ Αλεκπέροφ, είχε δηλώσει στα τέλη Ιουνίου ότι η εταιρία αναμένει από το 2013 αύξηση της παραγωγής κατά 1%. Η εγγύτερη χρονικά εισαγωγική κοιτασμάτων προς εκμετάλλευση για την εταιρία, έχει προγραμματιστεί το 2016. Πρόκειται για το «Φιλάνοβσκι» στην Κασπία θάλασσα και το «Ιμλόρσκογιε» στην αυτόνομη περιφέρεια Χαντι-Μανσίοκ.

Εκπρόσωπος του πετρελαϊκού τομέα της Gazprom, αναφέρει ότι το 2013 η εταιρία σχεδιάζει να παράγει 62 εκ. τόνους ισοδύναμου πετρελαίου, ενώ ως το 2025 ο συντελεστής αυτός αναμένεται να αυξηθεί ως τα 100 εκ. τόνους. Ο γενικός διευθυντής της Surgutneftegaz, Βλαντίμιρ Μπογκντάνοφ, δήλωσε πρόσφατα ότι τα προσεχί έτη η εταιρία θα παράγει 60-62 εκ. τόνους το χρόνο (το 2012, ήταν 61,4 εκ.). Δεν θα μεταβληθεί και ο συντελεστής της Bashneft τα επόμενα 3-4 χρόνια (15 εκ. τόνοι), αναφέρει ο εκπρόσωπος της εταιρίας. Η εξόρυξη στα κοιτάσματα «Τρεμπς» και «Τιπόφ» θα φτάσει ως το 2018 στο επίπεδο των 4,8 εκ. τόνων.

(Πηγή: Η Ρωσία τώρα)

ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Σε ιδιώτες φράγματα/ λίμνες και υδροηλεκτρικά

Οι ιδιωτικοποιήσεις της ΔΕΗ και της ΕΥΔΑΠ, που ανακοινώθηκαν περιλαμβάνουν το έργο του Μόρνου, την λίμνη Υλίκη το φράγμα του Μαραθώνα από τα οποία υδροδοτείται η Πρωτεύουσα όπως επίσης τα υδροηλεκτρικά και τις λίμνες της ΔΕΗ.

Συμπίπτουν όμως και με την πραγματοποίηση μιας ιδιαίτερα σπουδαίας ημερίδας που πραγματοποιήθηκε από το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών: Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων με τη διοικητική υποστήριξη της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβειου Πολυτεχνείου.

Μεταξύ των κρίσιμων ζητημάτων που επισημάνθηκαν είναι:

- Η ιδιωτικοποίηση των υδροηλεκτρικών έργων και οι επιπτώσεις στις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές πτυχές της διαχείρισής τους
- Οι επιδράσεις των ιδιωτικοποιήσεων πόρων, υποδομών και υπηρεσιών νερού στην κοινωνική ευημερία, μεταφέρθηκαν εμπειρίες από το εξωτερικό όπως αυτές της Βολιβίας, του Παρισιού, της Τανζανίας και της Αργεντινής.

Τα υδροηλεκτρικά

Στην εισήγηση για τις επιπτώσεις (Δημήτρης Μπουζιώτας και Παναγιώτης Δήμας) επισημαίνουν:

1. Πολλαπλότητα στόχων και ιδιωτικοποίηση

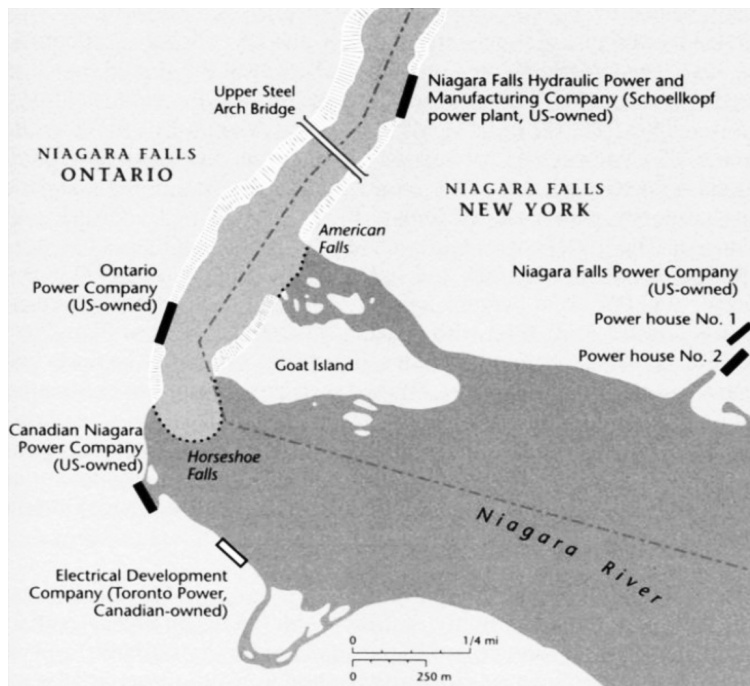
- Οι ταμειυτέρες είναι εν γένει έργα πολλαπλού σκοπού:
- Υδροηλεκτρική παραγωγή.

- Καλύψεις υδρευτικών και αρδευτικών αναγκών.
- Αντιπλημμυρική προστασία.
- Περιβαλλοντική διαχείριση.
- Ψύξη θερμοηλεκτρικών μονάδων ΔΕΗ.
- Άλλες χρήσεις (αναψυχής, τουρισμός κ.α.).
- Ορισμένοι από αυτούς βρίσκονται εκτός της σφαιράς των ιδιωτικού κέρδους και έχουν άμεσο κοινωνικό και οικολογικό χαρακτήρα.
- Οι περισσότεροι εκ των στόχων είναι αντικρουόμενοι μεταξύ τους (conflicting uses).
- Διατήρηση στάθμης υψηλά για υδροηλε-

κτρική παραγωγή αλλά και διατήρηση ελεύθερου περιθωρίου για αντιπλημμυρική προστασία.

2. ΥΗΕ και το καθεστώς διαχείρισης υδάτων

- Ανάγκη ενός κεντρικού, ολοκληρωμένου μοντέλου διαχείρισης στους υδατικούς πόρους αλλά και στην ενέργεια για λόγους:
- αποτελεσματικής χάραξης (ενιαίας) πολιτικής αειφορικής διαχείρισης.
- βελτιστοποίησης της διαχείρισης του δικτύου (οικονομία κλίμακας).
- καλύτερου συντονισμού οργάνων, πραγματοποίησης ελέγχων, παρακολούθησης

The privatisation of the Power supply (DEI) and Water supply (EYDAP) public utilities that were announced include the Mornos river project, Iliki lake and Marathonas lake dam which supply with water the Capital of Greece, as well as the hydroelectric projects and the lakes used by DEI. These announcements coincided with a one day meeting of particular importance that was convened by the Transdepartmental Postgraduate Program by the title: "Science and Technology of Water Resources", that had the administrative support of the Civil Engineering Faculty of the Athens Technical University.

The following were among the critical issues that were noted:

- The privatisation of hydroelectric projects and their impact regarding their economic, environmental and social aspects of their management
- The effects of the privatisation of water supply sources, infrastructures and services to the social prosperity, in which case the experience from abroad, namely from Bolivia, Paris, Tanzania and Argentina was presented.

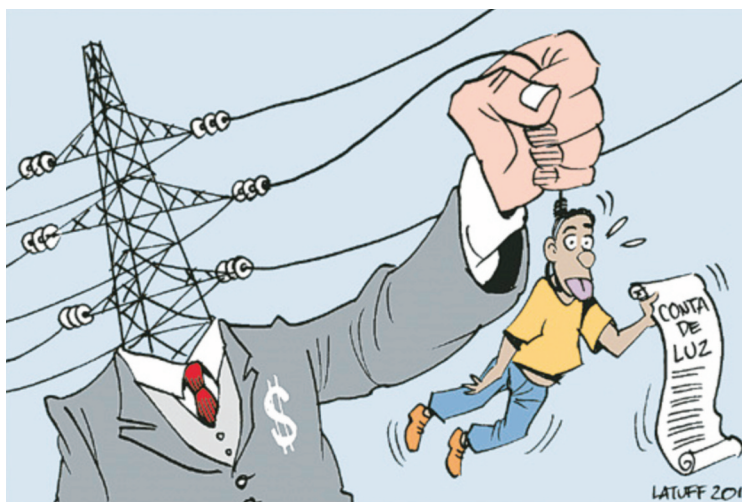
της λειτουργίας του δικτύου και εφαρμογής Οδηγιών (Οδηγία-Πλαίσιο για τα Νερά 2000/60, Οδηγία Πλημμυρών 2007/60).

- **Το υφιστάμενο καθεστώς:**
- Κατακερματισμός της διαχείρισης υδατικών πόρων στην Ελλάδα: διάφοροι φορείς διαχείρισης (ΥΠΕΧΩΔΕ, ΟΤΑ, ΔΕΗ, ιδιώτες κ.ά.)
- Μέχρι πρότινος τα σημαντικά υδροενεργειακά συστήματα ταμιευτήρων (εκτός ΜΥΗΕ) βρίσκονταν υπό την εποπτεία της ΔΕΗ.
- **Οι μελλοντικές προκλήσεις:**
- Η κατάκτηση και η ιδιωτικοποίηση της υδροηλεκτρικής παραγωγής θα καταστήσει ακόμα πιο διαιρεμένο το καθεστώς διαχείρισης των υδατικών πόρων στην Ελλάδα, επιδεινώνοντας τις ανάγκες ελέγχου και επόπτευσης των λειτουργιών των ταμιευτήρων.

3. Εμπειρία ιδιωτικοποίησης ΥΗΕ: Η περίπτωση του ποταμού Νιαγάρα

- Στον ποταμό Νιαγάρα υπάρχουν εγκατεστημένα υδροηλεκτρικά έργα κάποια εκ των οποίων ανήκουν στις ΗΠΑ και κάποια στον Καναδά.
- Η Καναδική πλευρά θεωρούσε ότι τα δικαιώματα επί της παραγωγής ενέργειας και οι ανάλογες εγκαταστάσεις πρέπει να ιδιωτικοποιηθούν.

Λόγω της **ασύμμετρης εκβιομηχάνισης** των δύο χωρών η ιδιωτική εταιρία διαχείρισης **αντιλούσε κέρδος από την πώληση της ενέργειας στην αμερικάνικη πλευρά** σε βάρος της κάλυψης των ενεργ-

γιακών αναγκών της канаδέζικης.

Αναδεικνύεται η ανάγκη διαμόρφωσης **ενιαίου φορέα** που θα διαχειρίζεται το **σύστημα** ανάλογα με την προτεραιότητα των αντικρουόμενων στόχων.

4. Προβληματισμοί και εκτιμήσεις για το μέλλον

Το σχέδιο της ιδιωτικοποίησης γεννά **σκέψεις και προβληματισμούς:**

- Μπορούν δύο ΔΕΗ (μία που θα διαχειρίζεται ένα μεγάλο ποσοστό των υδροηλεκτρικών και μία που θα διαχειρίζεται τις ΑΠΕ) να συνεργαστούν

ώστε να συμβάλουν σε ένα ολιστικό σύστημα διαχείρισης και στα ανάλογα πλεονεκτήματα της οικονομίας κλίμακας?

- Μπορούμε να εξασφαλίσουμε με βεβαιότητα ότι μια πλήρης απελευθέρωση στην υδροηλεκτρική παραγωγή θα μπορεί να εξασφαλίσει υψηλή αξιοπιστία στην κάλυψη της ζήτησης?
- Μπορούν να διαμορφωθούν επαρκείς μηχανισμοί ελέγχου?
- Μπορούμε να επιτρέψουμε σε μια υποδομή ζωτικής σημασίας (όπως είναι η παραγωγή ενέργειας) να λειτουργεί κάτω από την αρχή «ιδιωτικοποίηση του κέρδους- κοινωνικοποίηση των απωλειών»?

5. Ιδιωτικοποίηση κερδών, κοινωνικοποίηση επιπτώσεων

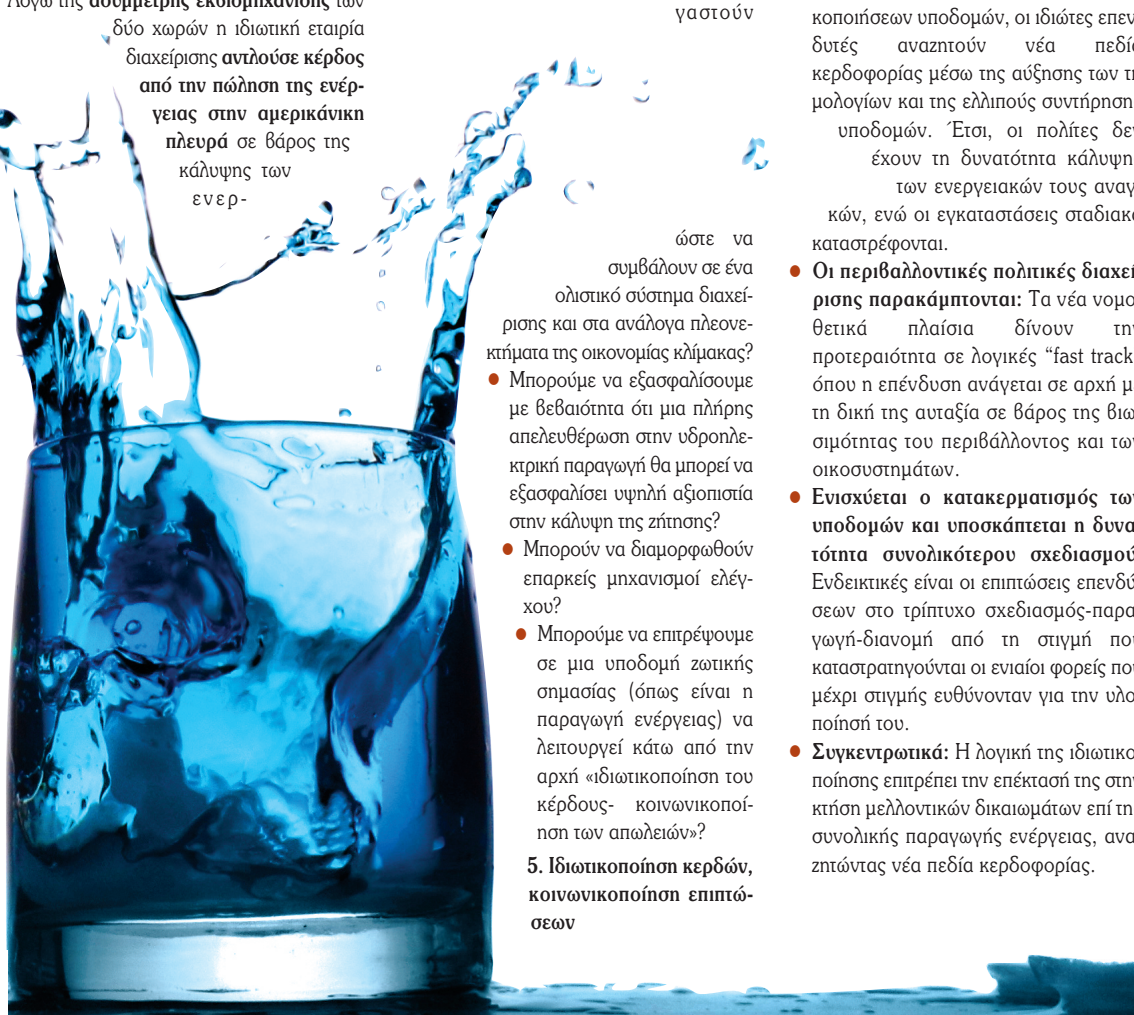
- **Βασική αρχή η πρωταρχική συσσώρευση κεφαλαίου και υποδομών:** Εταιρίες με τη δυνατότητα παρακώρνησης κεφαλαίου και κατασκευής υποδομών λειτουργούν αυτόνομα κατασκευάζοντας έργα παραγωγής ενέργειας. Κατόπιν, η παραγόμενη ενέργεια πωλείται στη ΔΕΗ με αυξημένες τιμές, ενώ τα κατασκευασμένα έργα παραμένουν στην κυριότητα του ιδιώτη επενδυτή και όχι του διαχειριστή.

- **Η ενέργεια αντιμετωπίζεται ως εμπόρευμα και όχι ως κοινωνικό αγαθό:** Σε πολλές περιπτώσεις αντίστοιχων ιδιωτικοποιήσεων υποδομών, οι ιδιώτες επενδυτές αναζητούν νέα πεδία κερδοφορίας μέσω της αύξησης των τιμολογίων και της ελλιπούς συντήρησης υποδομών. Έτσι, οι πολίτες δεν έχουν τη δυνατότητα κάλυψης των ενεργειακών τους αναγκών, ενώ οι εγκαταστάσεις σταδιακά καταστρέφονται.

- **Οι περιβαλλοντικές πολιτικές διαχείρισης παρακάμπτονται:** Τα νέα νομοθετικά πλαίσια δίνουν την προτεραιότητα σε λογικές “fast track” όπου η επένδυση ανάγεται σε αρχή με τη δική της αυταξία σε βάρος της βιωσιμότητας του περιβάλλοντος και των οικοσυστημάτων.

- **Ενισχύεται ο κατακερματισμός των υποδομών και υποσκάπτεται η δυνατότητα συνολικότερου σχεδιασμού:** Ενδεικτικές είναι οι επιπτώσεις επενδύσεων στο τρίπτυχο σχεδιασμός-παραγωγή-διανομή από τη στιγμή που καταστρατηγούνται οι ενιαίοι φορείς που μέχρι στιγμής ευθύνονταν για την υλοποίησή του.

- **Συγκεντρωτικά:** Η λογική της ιδιωτικοποίησης επιτρέπει την επέκτασή της στην κτήση μελλοντικών δικαιωμάτων επί της συνολικής παραγωγής ενέργειας, αναζητώντας νέα πεδία κερδοφορίας.

ΚΙΝΗΣΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

Η σωστή κίνηση για το περιβάλλον και την οικονομία

Φυσικό Αέριο: Η ενέργεια με τα πολλαπλά οφέλη. Η πληθώρα των πλεονεκτημάτων της χρήσης του φυσικού αερίου είναι παγκοσμίως καταγεγραμμένη τόσο από επιστήμονες του τομέα της ενέργειας όσο και από φορείς, κράτη και εταιρίες.

Το πράσινο, φιλικό καύσιμο είναι πιο καθαρό, πιο αποδοτικό και βέβαια σημαντικά λιγότερο επιβαρυντικό στο περιβάλλον από τις άλλες συμβατικές, μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Οι χρήστες του φυσικού αερίου, τόσο οι επαγγελματίες όσο και οι ιδιώτες, ωφελούνται των ιδιοτήτων του καθημερινά και με πολλούς τρόπους – απολαμβάνουν καλύτερη των ενεργειακών αναγκών τους με μικρότερο κόστος, πρακτικότητα, μεγάλη

εφαρμογή χρήσεων που συνεχώς αυξάνονται, και βέβαια έχουν την ικανοποίηση ότι συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος.

Τα νοικοκυριά, τα καταστήματα, οι βιομηχανικές μονάδες, οι βιοτεχνίες, τα εργαστήρια, οι επιχειρήσεις στη χώρα που ήδη χρησιμοποιούν το φυσικό αέριο έχουν εισέλθει σε μία νέα εποχή. Η συνεχής εξάπλωση και διάδοση της χρήσης του μας επιτρέπουν να είμαστε πολύ αισιόδοχοι. Το φυσικό αέριο είναι απόδειξη ότι μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις του ενεργειακού τομέα, μπορούμε να καλύπτουμε απρόσκοπτα τις ανάγκες μας σε καύσιμα, προστατεύοντας το περιβάλλον χωρίς να περιορίζουμε τις δυνατότητές μας και τις επιλογές μας και χωρίς την επιβολή περιορισμών.

Τώρα το φυσικό αέριο και στα ΙΧ

Ωστόσο, τα καλά νέα σχετικά με την πηγή ενέργειας του αύριο δε σταματούν εδώ. Εκτός από την αύξηση του αριθμού των χρηστών του στον επαγγελματικό (φούρνοι, σουβλατζιδικά, ταβέρνες κ.α.) και τον οικιακό τομέα, και τις συνεχείς εξελίξεις της τεχνολογίας που μας προσφέρουν όλο και περισσότερες, οικονομικότερες και καθαρότερες εφαρμογές εκμετάλλευσής του, υπάρχει ακόμα ένα πεδίο με εξαιρετικές προοπτικές. Πρόκειται για τη χρήση του ως καύσιμο κίνησης.

Η κίνηση οχημάτων με φυσικό αέριο αποτελεί την πιο άμεση, πρακτική, ρεαλιστική

και με το μικρότερο κόστος εφαρμόσιμη λύση, όπου κατοικεί η πλειοψηφία του πληθυσμού.

Σε ότι αφορά την οικονομία, ο μέσος όρος από έρευνες και μελέτες που έχουν γίνει σε όλον τον κόσμο απέδειξαν ότι ένα όχημα φυσικού αερίου επιτυγχάνει ποσοστό εξοικονόμησης μέχρι 66% σε σχέση με τη χρήση βενζίνης. Με βάση δοκιμές της ADAC (Γερμανικός φορέας αυτοκίνησης), ένα Fiat Panda με καύσιμο CNG κάλυψε απόσταση 720 χλμ. με μόλις 30 ευρώ. Τα υπόλοιπα 241 αυτοκίνητα που συμμετείχαν στην δοκιμή, μεταξύ αυτών υβριδικά και πετρελαιοκίνητα, δε ξεπέρασαν το όριο των 500 χλμ.

Όχι μόνο οικονομία αλλά και προστασία του περιβάλλοντος

Εξίσου εντυπωσιακές είναι οι επιδόσεις του φυσικού αερίου ως καύσιμο κίνησης και για το περιβάλλον. Οι κινητήρες φυσικού αερίου εκπέμπουν σε σχέση με τη βενζίνη 25% λιγότερο διοξείδιο του άνθρακα, 95% λιγότερο μονοξείδιο του άνθρακα, 80% λιγότερους υδρογονάνθρακες και 30% λιγότερα οξείδια του αζώτου. Ακόμα, το φυσικό αέριο δεν περιέχει θείο, σωματίδια που προκαλούν το νέφος, μόλυβδο ή βαριά ίχνη μετάλλων και τοξικά πρόσθετα μόλυβδο ή βενζολίου. Επιπλέον, οι κινητήρες φυσικού αερίου επιτυγχάνουν σημαντικό περιορισμό της ηχορύπανσης συμβάλλοντας με ακόμα έναν τρόπο στη βελτίωση της ποιότητας ζωής μας.

Το φυσικό αέριο προσφέρει και άλλα πλε-

In Greece, DEPA the company that executed the project of putting natural gas in the energy map has set as a fundamental priority and a long term objective for the company to open up the natural gas market in the field of vehicle fuel. Via FISIKON the company has already created the necessary supply infrastructure so today 20% of the fleet of the OSY (former ETHEL) buses that operate in the streets of the cities of Greece, as well as a large number of waste collection vehicles, as well as taxis and private cars utilise natural gas as fuel.

ονεκρήματα: Η τεχνολογία των αυτοκινήτων που κινούνται με αυτό είναι ώριμη, δοκιμασμένη με πολλούς τρόπους και ιδιαίτερα ασφαλής. Προσφέρει επιδόσεις και είναι ιδιαίτερα φιλικό στους κινητήρες. Πρέπει δε να σημειωθεί ότι το φυσικό αέριο, ουδεμία σχέση δεν έχει με το LPG, γνωστό στη χώρα μας ως υγραέριο, το οποίο κάποιοι συγχέουν λανθασμένα με το φυσικό αέριο – καθώς τα δύο καύσιμα έχουν πολύ διαφορετικά χαρακτηριστικά.

Η αεριοκίνηση στον κόσμο και την Ελλάδα

Η κίνηση οχημάτων με φυσικό αέριο είναι διαδεδομένη σε όλο τον κόσμο. Οι διεθνείς συγκυρίες, οι υψηλές τιμές πετρελαίου και τα περιβαλλοντικά ζητήματα έχουν επιταχύνει τη στροφή προς αυτό, με την αύξηση των δικτύων τροφοδοσίας αλλά και των στόλων αεριοκίνητων οχημάτων. Πολλοί μεγάλοι κατασκευαστές όπως Citroen, Fiat, Honda, Mercedes, Peugeot, Renault, Toyota, και Volvo έχουν ήδη παρουσιάσει οχήματα διπλής τροφοδοσίας (φυσικού αερίου και βενζίνης).

Στην Ελλάδα, η ΔΕΓΠΑ, η εταιρία που υλοποίησε το έργο της εισαγωγής του φυσικού αερίου στον ενεργειακό χάρτη, έχει θέσει ως βασική προτεραιότητα και μακροπρόθεσμο στόχο της το άνοιγμα της αγοράς του φυσικού αερίου και στην κίνηση οχημάτων. Η εταιρία, μέσω του FISIKON, έχει ήδη δημιουργήσει την απαραίτητη τροφοδοσία υποδομής ώστε σήμερα το 20% του στόλου λεωφορείων ΟΣΥ (πρώην ΕΘΕΛ) που κυκλοφορούν στους ελληνικούς δρόμους, καθώς και πληθώρα απορριμματοφόρων, ταξί και ΙΧ, να κινούνται με καύσιμο το φυσικό αέριο.

Η ενίσχυση της ανάπτυξης της αεριοκίνησης στην Ελλάδα περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός δικτύου ανεφοδιασμού με 8 πρατήρια έως τα τέλη του 2013, ενώ για το 2014 έχει προγραμματιστεί η υλοποίηση ακόμα 4-6 πρατηρίων. Στο πλαίσιο του FISIKON, η εταιρία θα προχωρήσει στην εγκατάσταση αντίλων τροφοδοσίας συμπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG) σε πρατήρια υγρών καυσίμων στις μεγάλες πόλεις του

εθνικού άξονα Αθήνας-Θεσσαλονίκης, Λάρισα και Βόλο.

Το αμέσως επόμενο διάστημα, η βασική υποδομή για την τροφοδότηση φυσικού αερίου κίνησης αναμένεται να εμπλουτιστεί με ένα νέο σταθμό ανεφοδιασμού οχημάτων με συμπιεσμένο φυσικό αέριο (compressed natural gas ή εν συντομία CNG) στη Θεσσαλονίκη και με άλλους δύο σταθμούς στην Κηφισιά και τη Λεωφόρο Βουλιαγμένης – ενισχύοντας έτσι σημαντικά τη διεύρυνση της αεριοκίνησης στην Ελλάδα.

Μεγάλο ενδιαφέρον επιδεικνύουν και εταιρίες με στόλους επαγγελματικών οχη-

μάτων, ταξί και φορτηγά για τη χρήση του φυσικού αερίου κίνησης. Τέλος, σε συνεργασία με διάφορους Δήμους στην ελληνική επικράτεια προωθείται η χρήση φυσικού αερίου στην κίνηση δημοσίας χρήσης οχημάτων.

Με το FISIKON, η ΔΕΓΠΑ θα συμβάλει στον περαιτέρω εκσυγχρονισμό των ενεργειακών δομών της χώρας, στην ενίσχυση της ανάπτυξης, στην δημιουργία μίας νέας ανοιχτής αγοράς και βέβαια στην προστασία του περιβάλλοντος, την εξοικονόμηση πόρων και στον περιορισμό των δαπανών μετακίνησης για ιδιώτες και εταιρίες.

The strengthening of the development of the use of natural gas for road purposes in Greece includes the installation of a supply network consisting of 8 stations by the end of 2013, while for 2014 the deployment of 4 – 6 more stations has been planned. In the frame of the activities of FISIKON the company will proceed to the installation of Compressed Natural Gas (CNG) pumps in liquid fuel stations in the larger cities along the Athens - Thessaloniki national road, namely the cities of Larisa and Volos among others.

ΔΙΚΤΥΑ

Κόβουν τη ΔΕΗ σε τρία κομμάτια

Το σχέδιο αναδιάρθρωσης της ΔΕΗ που εγκρίθηκε τον περασμένο Μάιο και από την Τρόικα και προβλέπει την αποκρατικοποίηση της ΔΕΗ σε τρεις φάσεις και κομμάτια, ενέκρινε το υπουργικό συμβούλιο με πράξη του.

Η σχετική δέσμευση είχε αναληφθεί ενώπιον της τρόικας ενώ σύμφωνα με πληροφορίες το σχέδιο αναμένεται να περάσει και από τη βουλή καθώς επίσης αυτό αποτελεί προαπατούμενο. Σύμφωνα με το πλάνο που εγκρίθηκε ο

ΑΔΜΗΕ που διαχειρίζεται το δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρισμού θα διαχωριστεί πλήρως από τη ΔΕΗ, θα δημιουργηθεί μια νέα εταιρεία στην οποία θα εισφερθούν πάγια της ΔΕΗ και θα μπορεί να ανταγωνιστεί την κρατική εταιρεία και τέλος ένα μέρος της ΔΕΗ θα ιδιωτικοποιηθεί.

Πιο αναλυτικά οι μεταρρυθμίσεις περιλαμβάνουν τρεις βασικές ενότητες:

1. Ιδιοκτησιακό διαχωρισμό του Διαχειριστή Συστήματος ΑΔΜΗΕ.
2. Δημιουργία μιας νέας καθετοποιημένης εταιρείας ηλεκτρισμού και τη διαδικασία αποκρατικοποίησής της.
3. Αποκρατικοποίηση της μητρικής εταιρείας.

Για τον ΑΔΜΗΕ προβλέπεται:

Φάση I: Είσοδος επενδυτή μέσω αύξησης μετοχικού κεφαλαίου (απόκτηση ποσοστού έως 49% του ΑΔΜΗΕ) με παράλληλη ανάληψη της διοίκησης της εταιρείας.

Φάση II: Συμβατική υποχρέωση απόκτησης από τον ως άνω επενδυτή επιπλέον ποσοστού τουλάχιστον 51% του μετοχικού κεφαλαίου του ΑΔΜΗΕ από τη ΔΕΗ και με στόχο το ποσοστό του Ελληνικού Κράτους να είναι τέτοιο που να εξασφαλίζει καταστατική μειοψηφία.

Η πρώτη φάση ολοκληρώνεται μέσα στο 2013 και η δεύτερη στο β τρίμηνο του 2014.

Για τη μικρή ΔΕΗ: Δημιουργία εταιρείας με το 30% του δυναμικού της ΔΕΗ λαμβάνοντας υπόψη τις αποσύρσεις παλιών μονάδων και την κατασκευή νέων. Επίσης θα δοθεί αναλογικό ποσοστό της δραστηριότητας εμπορίας. Το σχέδιο θα περιλαμβάνει προβλέψεις για την από-επένδυση λιγνιτικών, υδροηλεκτρικών και μονάδων φυσικού αερίου που σήμερα λειτουργεί η ΔΕΗ. Επίσης, θα περιέχει προβλέψεις για πρόσβαση της νέας εταιρείας σε αποθέματα λιγνίτη σε αναλογικά ισότιμη βάση με τη ΔΕΗ.

Η ολοκλήρωση των ενεργειών θα γίνει το πρώτο τρίμηνο του 2015 και θα ακολουθήσει αμέσως η έναρξη των δραστηριοτήτων της νέας εταιρείας.

Για την αποκρατικοποίηση της ΔΕΗ: Θα διατεθεί το 17% και θα προσελκυθεί στρατηγικός επενδυτής. Η προεργασία θα αρχίσει αμέσως μετά την οριστικοποίηση του καταλόγου παγίων που θα περιλαμβάνονται στη νέα εταιρία. Η διαγωνιστική διαδικασία αναμένεται να αρχίσει εντός του τρίτου τριμήνου του 2015 όποτε και εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί το τέλος του 2015. Σημειώνεται ότι η ολοκλήρωση της αποκρατικοποίησης της ΔΕΗ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους τελικούς όρους της συναλλαγής πώλησης της νέας εταιρείας.

Πηγή: www.capital.gr

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Κοινωνία της ανακύκλωσης με δημόσια διαβούλευση

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή άνοιξε τη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης, σχετικά με την επανεξέταση των στόχων της κοινοτικής νομοθεσίας για την ανακύκλωση που έχουν τεθεί στο πλαίσιο της νομοθεσίας της ΕΕ για τα απόβλητα.

Η Επιτροπή με τη διαβούλευση ζητεί να πληροφορηθεί τη γνώμη των πολιτών, αν πρέπει να επανεξεταστούν οι στόχοι αυτοί, και με ποιον τρόπο. Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης θα χρησιμοποιηθούν για να συμβάλουν, ενδεχομένως, για την έκδοση νέων νόμων, σχετικά με την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης, ως μέρος της ευρύτερης επανεξέτασης των πολιτικών για τα απόβλητα το 2014. Πολίτες, επιχειρήσεις, ΜΚΟ, δημόσιες αρχές και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη καλούνται να διατυπώσουν τις απόψεις τους έως τα μέσα Σεπτεμβρίου 2013. (Έως τις 10.09.2013)

Πληροφορίες : www.wastetargetsreview.eu

Η ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ

Η ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ για τα απόβλητα θέτει σαφείς στόχους για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των αποβλήτων και για τον περιορισμό της υγειονομικής ταφής. Έως το 2020, για παράδειγμα, 50 % των αστικών/οικιακών αποβλήτων και 70 % των αποβλήτων από κα-

τασκευές και κατεδαφίσεις θα πρέπει να ανακυκλώνονται ή να επαναχρησιμοποιούνται.

Οι στόχοι αυτοί έχουν ήδη επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις και πολλά κράτη μέλη γνωρίζουν, πλέον, τί μπορεί να επιτευχθεί γρήγορα, με μικρό κόστος και δημιουργώντας πολλές θέσεις εργασίας. Αλλά η αύξηση των τιμών των πρώτων υλών είχε ως αποτέλεσμα να προστεθεί στην περιβαλλοντική ανάγκη και μια σημαντική οικονομική ανάγκη για τη βελτίωση της διαχείρισης αποβλήτων. Πρόσφατες εκθέσεις, όπως είναι ο Χάρτης πορείας για μια αποδοτική, από πλευράς πόρων, Ευρώπη και η πρόταση για το 7ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον, παρουσιάζουν τα οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη που θα προκύψουν από μια αποδοτικότερη ως προς τους πόρους και «κυκλική» οικονομία, στόχοι οι οποίοι θα απαιτήσουν:

- την περαιτέρω πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων,
- την αύξηση της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησης έως το μέγιστο εφικτό επίπεδο,
- τον περιορισμό της αποτέφρωσης στα μη ανακυκλώσιμα υλικά, και

- την εξάλειψη της υγειονομικής ταφής σταδιακά έως το 2020.

Η Επιτροπή εξετάζει εάν και πώς θα πρέπει να προσαρμοστούν οι στόχοι της ΕΕ για τα απόβλητα προκειμένου να επιτευχθούν οι προαναφερόμενοι στόχοι, και στο πλαίσιο της διαβούλευσης θα συγκεντρωθούν απόψεις σχετικά με τη σκοπιμότητα της ενίσχυσης των υφιστάμενων στόχων ή της εισαγωγής νέων. Οι σχετικές εναλλακτικές δυνατότητες περιλαμβάνουν τον καθορισμό στόχων πρόληψης των αποβλήτων και διαφοροποιημένων στόχων για τις διάφορες ροές αποβλήτων, υλικών και προϊόντων. Στους ερωτηθέντες τέθηκε επίσης το ερώτημα κατά πόσον πρέπει να τεθούν αυστηρότεροι στόχοι για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση καθώς και για τον περιορισμό της υγειονομικής ταφής ή στόχοι εκτροπής από τους χώρους υγειονομικής ταφής και εάν θα πρέπει να προσαρμοστούν οι στόχοι αυτοί στην ιδιαίτερη κατάσταση κάθε κράτους μέλους.

Εξετάζονται επίσης η εφαρμογή των σημερινών στόχων, η βελτίωση των στατιστικών για τα απόβλητα και η παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη.

Ανακύκλωση

ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ

“Έκρηξη” ισχύος και επενδύσεων

Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα είναι η ταχύτερα αναπτυσσόμενη ηλεκτροπαραγωγική πηγή την πενταετία 2010-2014 σύμφωνα με έκθεση της Υπηρεσίας Ενεργειακής Πληροφόρησης των ΗΠΑ (ΕΙΑ).

Ειδικότερα, η ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ αυξάνεται κατά 2,8% ετησίως έναντι 2,5% της πυρηνικής ενέργειας και του φυσικού αερίου. Παρόλα αυτά, των υδροηλεκτρικών εξαιρουμένων, οι ΑΠΕ θα αντιστοιχούν σε λιγότερο από 10% της παγκόσμιας ηλεκτροπαραγωγής το 2014.

Η έκθεση 2013 *International Energy Outlook* προβλέπει ότι μέχρι το 2040 η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σχεδόν θα διπλασιαστεί, ενώ το 80% της ανάπτυξης των ΑΠΕ θα αφορά σε αιολικά και υδροηλεκτρικά.

Επενδυτική απομάκρυνση από τον άνθρακα

Στο επενδυτικό πεδίο, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) ανακοίνωσε ότι υιοθετεί νέες κατευθυντήριες γραμμές για την ενίσχυση της ανανεώσιμης ενέργειας, καθώς επίσης της ενεργειακής απο-

δοκότητας και των δικτύων.

Κριτήριο παροχής ρευστότητας θα είναι ένα αρκετά αυστηρό όριο εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από πλευράς επιδοξου επενδυτή, το οποίο θεσπίστηκε στα 550 γραμμάρια διοξειδίου του άνθρακα ανά Κιλοβατώρα.

Η θέσπιση ορίου εκπομπών από πλευράς ΕΤΕπ συνάδει με το γεγονός ότι έχει περιορίσει τον άνθρακα στο 1,5% επί του συνόλου των ενεργειακών δανείων που έχει χορηγήσει την τελευταία πενταετία.

Η ΕΤΕπ είναι ένας από τους μεγαλύτερους χρηματοδότες της ενέργειας παγκοσμίως με δανεισμό 70 δισ. Ευρώ σε μακροπρόθεσμες ενεργειακές επενδύσεις την τελευταία πενταετία.

Η ανακοίνωση της ΕΤΕπ έρχεται μία εβδομάδα μετά από εκείνη της Παγκόσμιας Τράπεζας που δήλωσε ότι “θα παράσχει χρηματοοικονομική υποστήριξη σε μονάδες άνθρακα μόνο σε σπάνιες περιπτώσεις

(Πηγή: *Econews*)

Μήπως είναι καιρός για κάποιες αλλαγές;

Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση Κατ' Οίκον»

Βελτιώστε την ενεργειακή απόδοση της κατοικίας σας και εξοικονομήστε ενέργεια, χρόνο και χρήματα φροντίζοντας παράλληλα το περιβάλλον με:

- **100% επιδότηση επιτοκίου**
- **Επιχορήγηση έως 70% στο κόστος εργασιών**
- **Κάλυψη του κόστους των ενεργειακών επιθεωρήσεων**
- **Σύμβουλο έργου, χωρίς επιβάρυνση**

Κάντε τώρα την αίτησή σας στο δίκτυο καταστημάτων της Τράπεζας Πειραιώς και της ΑΤΕbank.

η περιφέρειά σας στο επίκεντρο της ανάπτυξης
 Η δράση πραγματοποιείται στο πλαίσιο του Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ) και των Π.Ε.Π. Μακεδονίας - Θράκης, Κρήτης και Νήσων Αιγαίου, Θεσσαλίας - Στερεάς - Ηπείρου, Αττικής με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

<http://exoikonomisi.ypeka.gr>

Για περισσότερες πληροφορίες, τηλεφωνήστε στο 18 28 38. www.piraeusbank.gr

Επιστημονική
Εταιρεία
Ανάπτυξης
της Περιφέρειας

Αντιμέτωποι με την κρίση Πολιτική - Επιχειρήσεις - Εργαζόμενοι

Οδηγός βιώσιμης στρατηγικής για τους κοινωνικούς εταίρους

Sustainable Enterprise Programme

